

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
з навчальної дисципліни «ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА ТА СКЛАДАННЯ
ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ»
підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

Модуль 1. Юридична техніка

Тема 1. Загальна характеристика правової регламентації роботи з юридичними документами

І рівень

1. Визначення: «... – це загальнообов'язкове офіційне рішення спеціально уповноваженого суб'єкта, прийняте в певному порядку, яке встановлює нові норми права, змінює або скасовує вже наявні» відповідає поняттю:
 - а) норма права;
 - б) нормативний договір;
 - в) нормативно-правовий припис;
 - г) *нормативно-правовий акт.*
2. Визначення: «... – відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді» відповідає поняттю:
 - а) джерела (форми) права;
 - б) *інформація;*
 - в) документ;
 - г) документознавство.
3. Автоматизована система збирання, накопичення та опрацювання актів законодавства, яка складається з еталонного, страхового, робочого та інформаційного фондів, – це:
 - а) *єдиний державний реєстр нормативно-правових актів;*
 - б) єдиний державний реєстр судових рішень;
 - в) реєстр юридичних документів;
 - г) немає правильної відповіді.
4. Автоматизована система збирання, зберігання, захисту, обліку, пошуку та надання електронних копій судових рішень, – це:
 - а) єдиний державний реєстр нормативно-правових актів;
 - б) *єдиний державний реєстр судових рішень;*
 - в) реєстр юридичних документів;
 - г) судова практика.
5. Матеріальний носій правової інформації, за допомогою якого оформляються рішення і дії різних органів, посадових осіб, громадян, – це:
 - а) норма права;
 - б) *юридичний документ;*
 - в) нормативний припис;
 - г) документознавство.
6. Матеріальний носій, що містить інформацію, основними функціями якого є її збереження та передавання у часі та просторі, – це:
 - а) норма права;
 - б) *документ;*
 - в) нормативний припис;
 - г) законодавство.
7. Спосіб викладення документа за допомогою сполучення штампів, що включають постійну типову інформацію, характерну для визначеного роду документів і текстових пробілів, що підлягають заповненню змінною інформацією, обумовленою конкретною ситуацією в зв'язку з якою складається документ, – це:
 - а) тип;
 - б) *трафарет;*
 - в) форма;
 - г) зразок.
8. Вимоги щодо змісту юридичного документа поділяють на такі групи:
 - а) правові вимоги;
 - б) логічні вимоги;

- в) структурні вимоги;
- г) усі відповіді правильні.

II рівень

9. Державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, органів господарського управління та контролю здійснює:
 - а) Міністерство юстиції України;
 - б) Кабінет Міністрів України;
 - в) Державна реєстраційна служба;
 - г) Апарат Верховної Ради України.
10. Юридичні документи, які закріплюють функції організації, компетенцію та процедуру її здійснення, – це:
 - а) організаційні документи;
 - б) розпорядчі документи;
 - в) довідкові документи;
 - г) інформаційні документи.
11. Документи, які розробляються вищими органами для підвідомчих організацій з однорідними функціями і мають обов'язковий характер, – це:
 - а) організаційні документи;
 - б) розпорядчі документи;
 - в) типові документи;
 - г) трафаретні документи.
12. Документи, які виготовляються друкарським способом, коли незмінювана частина тексту документа друкується на поліграфічних машинах, а для змінної інформації залишаються вільні місця, – це:
 - а) типові документи;
 - б) трафаретні документи;
 - в) розпорядчі документи;
 - г) організаційні документи.
13. Юридичні документи, які створені шляхом фіксації юридично важливої інформації шляхом малювання, креслення та іншим способом власноручного образотворчого мистецтва, – це:
 - а) текстові документи;
 - б) графічні документи;
 - в) електронні документи;
 - г) немає правильної відповіді.
14. Юридичні документи, які створені шляхом фіксації юридично важливої інформації на магнітному носіїві, – це:
 - а) текстові документи;
 - б) графічні документи;
 - в) електронні документи;
 - г) немає правильної відповіді.
15. Юридичні документи, які спрямовані на узагальнення, систематизацію та подачу внутрішньої інформації з різних сфер діяльності організації, – це:
 - а) організаційні документи;
 - б) розпорядчі документи;
 - в) довідково-інформаційні документи;
 - г) трафаретні документи.
16. Моделювання певної логіко-інформаційної композиції тексту з найбільш оптимальним сполученням текстових формул (кліше), які відповідають найчастіше повторюваним юридичним ситуаціям, – це:
 - а) об'єднання юридичних документів;

- б) уніфікація юридичних документів;
- в) узгодження юридичних документів;
- г) немає правильної відповіді.

III рівень

17. За способом фіксації виділяють такі види юридичних документів:
- а) *текстові документи*;
 - б) *мальовані документи*;
 - в) *графічні документи*;
 - г) *електронні документи*;
 - д) *обліково-фінансові*.
18. За способом найменування виділяють такі види юридичних документів:
- а) *заяви*;
 - б) *тези*;
 - в) *інструкції*;
 - г) *положення*;
 - д) *статті*.
19. За рівнем розголошення виділяють такі види юридичних документів:
- а) *звичайні*;
 - б) *для службового користування*;
 - в) *трафаретні*;
 - г) *таємні*;
 - д) *типові*.
20. За терміном зберігання розрізняють такі юридичні документи:
- а) *документи постійного зберігання*;
 - б) *документи тривалого (понад 5 років) зберігання*;
 - в) *документи тривалого (понад 10 років) зберігання*;
 - г) *документи тимчасового (до 5 років) зберігання*;
 - д) *документи тимчасового (до 10 років) зберігання*.

Тема 2. Юридична техніка як галузь наукових знань

I рівень

1. Визначення: «... – це сукупність вихідних наукових підходів, способів і прийомів дослідження юридичної діяльності, результатом якої є складання юридичних документів» відповідає поняттю:
- а) *правила юридичної техніки*;
 - б) *методи юридичної техніки*;
 - в) *методологія юридичної техніки*;
 - г) *засоби юридичної техніки*.
2. Визначення: «... – це сукупність прийомів і способів підготовки, розгляду, прийняття та обнародування проектів нормативно-правових, правозастосовних, інтерпретаційних актів, які забезпечують повне, просте, точне, економічне їх співвідношення з життєвими реаліями, волею нормодавця або інтерпретатора» відповідає поняттю:
- а) *юридична технологія*;
 - б) *юридична техніка*;
 - в) *законодавча техніка*;
 - г) *правозастосовна техніка*.
3. Структурними елементами юридичної техніки є:
- а) *законодавча техніка*;
 - б) *правозастосовна техніка*;
 - в) *інтерпретаційна техніка*;
 - г) *усі відповіді правильні*.

4. Визначення: «... – це аналіз законопроекту з точки зору дотримання різних правил юридичної техніки, які в основному стосуються: змісту (в тому числі концепції) законопроекту; його структури; логіки побудови; мови викладу норм права» відповідає поняттю:
- а) *юридична експертиза;*
 - б) інкорпорація;
 - в) консолідація;
 - г) тлумачення.
5. Сукупність прийомів і способів підготовки, розгляду, прийняття та обнародування проектів нормативно-правових, правозастосовних, інтерпретаційних актів, які забезпечують повне, просте, точне, економічне їх співвідношення з життєвими реаліями, волею нормодавця або інтерпретатора, – це:
- а) *юридична техніка;*
 - б) правотворчість;
 - в) правотлумачення;
 - г) правозастосування.
6. Визначення: «... – це елементи правового акта, які призначені для відображення юридичних властивостей та (або) ідентифікації (позначення) нормативно-правового акта, не містять регулятивних положень (приписів) і забезпечують офіційний характер документа» відповідає поняттю:
- а) статті;
 - б) пункти;
 - в) *реквізити;*
 - г) розділи.
7. До спеціально-юридичних засобів юридичної техніки належать:
- а) *юридичні конструкції;*
 - б) *юридичні застереження;*
 - в) *юридичні презумпції;*
 - г) *усі відповіді правильні.*
8. Розрізняють такі види юридичної техніки:
- а) законодавча техніка;
 - б) техніка систематизації нормативно-правових актів;
 - в) техніка обліку нормативно-правових актів;
 - г) *усі відповіді правильні.*

II рівень

9. До титульних реквізитів, які мають основне навантаження з надання правовому документу офіційності, належать:
- а) орган, який прийняв нормативно-правовий акт;
 - б) дата прийняття нормативно-правового акта;
 - в) реєстраційний номер;
 - г) *усі відповіді правильні.*
10. Прийом юридичної техніки, який передбачає розкриття змісту норми права через загальні, а не індивідуалізовані поняття та використання узагальнюючих формулювань – це:
- а) загальний прийом;
 - б) *абстрактний прийом;*
 - в) казуїстичний прийом;
 - г) спеціальний прийом.
11. Прийом юридичної техніки, який передбачає розкриття змісту норми права через індивідуалізовані поняття, шляхом перерахування чи вказівки на індивідуальні ознаки, певні факти, дії, умови, при яких ця норма діє, – це:
- а) загальний прийом;

- б) абстрактний прийом;
 - в) *казуїстичний прийом*;
 - г) спеціальний прийом.
12. Прийом юридичної техніки, за якого окремі елементи норми – або диспозиція, або гіпотеза, або санкція – викладені в інших конкретних статтях цього закону і на них зроблене посилання, – це:
- а) прямиий прийом;
 - б) *відсильний прийом*;
 - в) непрямиий прийом;
 - г) додатковий прийом.
13. Правила виконання юридичної роботи, необхідні для ідентифікації правового документа і його обліку та відображають його офіційний характер, – це:
- а) *формальні (реквізитні) правила*;
 - б) *наукові правила*;
 - в) *логічні правила*;
 - г) *нормативні правила*.
14. Правила виконання юридичної роботи, які слугують для забезпечення однакового розуміння термінів, узгодженості різних правових документів (їх частин), послідовності розумових операцій, – це:
- а) реквізитні правила;
 - б) *правила логіки*;
 - в) процедурні правила;
 - г) змістовні правила.
15. Виділяють такі способи юридичної техніки:
- а) способи структурування;
 - б) способи логічного викладу;
 - в) способи мовного викладу;
 - г) *усі відповіді правильні*.
16. Правила виконання юридичної роботи, які забезпечують повний систематизований виклад необхідної для правового документа інформації та її ефективного засвоєння, – це:
- д) реквізитні правила;
 - е) *структурні правила*;
 - ж) процедурні правила;
 - з) змістовні правила.

III рівень

17. До правил виконання юридичної роботи, які складають зміст юридичної техніки, належать:
- а) *змістовні правила*;
 - б) *структурні правила*;
 - в) *принципові правила*;
 - г) *формальні (реквізитні) правила*;
 - д) *нормативні правила*.
18. До загальних засобів юридичної техніки належать:
- а) *логічні*;
 - б) *нормативні*;
 - в) *мовні*;
 - г) *правові*;
 - д) *спеціально-юридичні*.
19. До *титульних реквізитів*, що мають основне навантаження з надання правовому документу офіційності, належать:
- а) *найменування (заголовки) нормативно-правового акта*;

- б) назви глав;
 - в) дата прийняття нормативно-правового акта;
 - г) назви розділів;
 - д) реєстраційний номер.
20. Виділяють такі способи юридичної техніки:
- а) способи структурування;
 - б) способи реферативного викладу;
 - в) способи побудови правового матеріалу за ступенем узагальненості;
 - г) способи логічного викладу;
 - д) способи поабзацного викладу.

Тема 3. Поняття і сутність правотворчості

I рівень

1. Визначення: «... – це діяльність зі створення (зміни чи скасування) норм права» відповідає поняттю:
 - а) правозастосування;
 - б) правореалізація;
 - в) правотворчість;
 - г) немає правильної відповіді.
2. Визначення: «... – це абстрактна узагальнена ідея, побудована на основі досвіду або на суто світоглядній основі, покладена в якості стержня нормативно-правового акта» відповідає поняттю:
 - а) основа нормативно-правового акта;
 - б) зміст нормативно-правового акта;
 - в) концепція нормативно-правового акта;
 - г) обґрунтування нормативно-правового акта.
3. Внутрішньо притаманна формі законодавства та змісту сукупність соціальних та юридичних властивостей, що обумовлюють його придатність задовольняти певні потреби суспільства, – це:
 - а) стиль законодавства;
 - б) мова права;
 - в) функції законодавства;
 - г) якість законодавства.
4. Визначення: «... – це складова механізму демократичного управління державою, який передбачає проведення інститутами громадянського суспільства оцінки діяльності органів влади, проектів рішень, що вони виробляють, ефективності прийняття і виконання ними рішень, підготовку пропозицій щодо розв'язання суспільно значущих проблем для їх врахування» відповідає поняттю:
 - а) громадські слухання;
 - б) громадська експертиза актів;
 - в) громадський нагляд;
 - г) немає правильної відповіді.
5. Аналіз законопроекту з точки зору дотримання різних правил юридичної техніки, які в основному стосуються: змісту (в тому числі концепції) законопроекту; його структури; логіки побудови; мови викладу норм права, – це:
 - а) юридична мова;
 - б) юридична експертиза;
 - в) юридична техніка;
 - г) нормопроекткування.
6. Експертиза, суть якої полягає у перевірці відповідності законопроекту нормам сучасної української мови з урахуванням функціональних стилістичних особливостей законів, – це:
 - а) логічна експертиза;

- б) правова експертиза;
 - в) *лінгвістична експертиза*;
 - г) політологічна експертиза.
7. Експертиза нормативно-правового акта, яка повинна дати відповідь на питання, чи не порушені логічні правила юридичної техніки, – це:
- а) *логічна експертиза*;
 - б) правова експертиза;
 - в) лінгвістична експертиза;
 - г) політологічна експертиза.
8. Громадська експертиза проектів нормативно-правових актів проводиться відповідно до вимог Закону України:
- а) «Про громадські об'єднання»;
 - б) «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»;
 - в) *«Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності»*;
 - г) «Про політичні партії в Україні».

II рівень

9. Нормотворча діяльність уповноважених органів держави, яка здійснюється за дорученням вищого представницького органу державної влади, - це:
- а) прецедентна правотворчість;
 - б) *делегована правотворчість*;
 - в) локальна правотворчість;
 - г) підзаконна правотворчість.
10. До загальних логічних правил у правотворчості не належать:
- а) *різний підхід до розуміння термінів*;
 - б) узгодженість різних частин правового документа;
 - в) узгодженість різних правових документів;
 - г) відсутність протиріч між частинами правового документа.
11. До загальних логічних правил у правотворчості не належать:
- а) відсутність протиріч між частинами правового документа;
 - б) *наявність протиріч між різними правовими документами*;
 - в) послідовність розумових операцій, використовуваних при побудові правових актів;
 - г) переконливість правових документів.
12. Принцип правотворчої діяльності, який передбачає участь у розробці правотворчих рішень кваліфікованих фахівців відповідних галузей – це:
- а) принцип системності;
 - б) принцип науковості;
 - в) *принцип професійності*;
 - г) принцип спеціалізації.
13. Принцип правотворчої діяльності, який вимагає спрямованості правотворчого акта на всебічне забезпечення захисту прав і свобод особи, на максимально повне задоволення її духовних і матеріальних потреб, – це:
- а) принцип виконуваності;
 - б) *принцип гуманізму*;
 - в) принцип демократизму;
 - г) немає правильної відповіді.
14. Правотворча діяльність сучасних цивілізованих держав здійснюється на базі таких основних принципів:
- а) принцип законності;
 - б) принцип демократизму;
 - в) принцип системності;
 - г) *усі відповіді є правильними*.

15. Правотворча діяльність сучасних цивілізованих держав здійснюється на базі таких основних принципів:
- а) принцип гуманізму;
 - б) принцип системності;
 - в) принцип виконуваності;
 - г) усі відповіді є правильними.
16. Виділяють такі види правотворчості за юридичною силою та суб'єктами:
- а) законотворчість;
 - б) підзаконна правотворчість;
 - в) пряма безпосередня правотворчість;
 - г) усі відповіді є правильними.

III рівень

17. Виділяють такі види експертиз нормативно-правових актів:
- а) логічна;
 - б) інтерпретаційна;
 - в) систематизуюча;
 - г) політологічна;
 - д) лінгвістична.
18. Основна частина нормативно-правового акта має такі структурні елементи:
- а) розділи;
 - б) підрозділи;
 - в) глави;
 - г) статті;
 - д) параграфи.
19. Загальна структура нормативно-правового акта включає такі елементи:
- а) назва акта;
 - б) преамбула;
 - в) вступ;
 - г) основна частина;
 - д) висновки.
20. Виділяють такі види правотворчості за формою участі у ній держави:
- а) безпосередня правотворчість;
 - б) санкціонована правотворчість;
 - в) систематизаційна правотворчість;
 - г) делегована правотворчість;
 - д) поточна правотворчість.

Тема 4. Законодавча техніка

I рівень

1. Визначення: «... – це система правил і прийомів найбільш раціональної організації та логічно послідовного формулювання законів і підзаконних актів відповідно до їх сутності і змісту» відповідає поняттю:
- а) юридична техніка;
 - б) законодавча техніка;
 - в) інтерпретаційна техніка;
 - г) правозастосовна техніка.
2. Передбачений законом порядок здійснення законодавчої функції органом законодавчої влади та реалізації ним своїх законодавчих повноважень, – це:
- а) юридична техніка;
 - б) законодавча техніка;
 - в) інтерпретаційна техніка;

- г) *законодавчий процес.*
3. Проекти законів, постанов Верховної Ради, які містять положення нормативного характеру, – це:
- а) *законопроект;*
 - б) *нормопроект;*
 - в) *проект підзаконного нормативно-правового акта;*
 - г) *немає правильної відповіді.*
4. Внесення змін до тексту законопроекту (статей, їх частин, пунктів, речень), зміни порядку розміщення, об'єднання розділів, глав, статей, їх частин і пунктів, а також виділення тих чи інших положень в окремі розділи, глави, статті, – це:
- а) *примітки;*
 - б) *поправки;*
 - в) *пропозиції;*
 - г) *виправлення.*
5. Визначення: «... – це акт державного органу, органу місцевого самоврядування, що визначає порядок і процедуру діяльності відповідного органу та його структурних підрозділів» відповідає поняттю:
- а) *порядок;*
 - б) *регламент;*
 - в) *положення;*
 - г) *статут.*
6. Визначення: «... – це акт, що визначає правовий статус, обсяг повноважень центральних органів виконавчої влади, інших державних органів і органів місцевого самоврядування, організацій, структурних підрозділів» відповідає поняттю:
- а) *порядок;*
 - б) *регламент;*
 - в) *положення (статут);*
 - г) *правила.*
7. Акт, що відображає офіційну оцінку подій у внутрішньому та міжнародному житті і позицію відповідного державного органу, – це:
- а) *декларація;*
 - б) *заява;*
 - в) *інструкція;*
 - г) *регламент.*
8. Абстрактна узагальнена ідея, побудована на основі досвіду або на суто світоглядній основі, покладена в якості стержня нормативно-правового акта, – це:
- а) *абстракція;*
 - б) *преамбула;*
 - в) *обґрунтування;*
 - г) *концепція нормативно-правового акта.*

II рівень

9. Актами Кабінету Міністрів України є:
- а) *накази, постанови;*
 - б) *постанови, розпорядження;*
 - в) *постанови, резолюції, розпорядження;*
 - г) *закони, постанови.*
10. Пояснювальна записка до законопроекту повинна містити:
- а) *обґрунтування необхідності прийняття законопроекту, цілей, завдань і основних його положень та місця в системі законодавства;*
 - б) *обґрунтування очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків застосування закону після його прийняття;*

- в) інші відомості, необхідні для розгляду законопроекту;
 - г) усі відповіді є правильними.
11. Актами Верховної Ради України є:
- а) закони, постанови, накази, декларації;
 - б) закони, постанови, резолюції, заяви, накази;
 - в) закони, постанови, накази, розпорядження;
 - г) закони, постанови, резолюції, декларації, звернення, заяви.
12. Право законодавчої ініціативи у Верховній Раді належить:
- а) Президенту України, народним депутатам, Кабінету Міністрів України;
 - б) Президенту України та народним депутатам;
 - в) Президенту України, народним депутатам, Кабінету Міністрів України і Національному банку України;
 - г) Президенту України, народним депутатам, Кабінету Міністрів України, Національному банку України Верховному Суду України.
13. Проект закону про надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України вносить:
- а) Президент України;
 - б) Кабінет Міністрів України;
 - в) Президент України та народні депутати;
 - г) Президент України або Кабінет Міністрів України.
14. Виключне право на внесення проекту закону про Державний бюджет України має:
- а) Кабінет Міністрів України;
 - б) Президент України;
 - в) Міністерство фінансів України;
 - г) Національний банк України.
- а) Актами Президента України є:
- б) укази та постанови;
 - в) укази та розпорядження;
 - г) накази та укази;
 - д) укази, накази та розпорядження.
15. Законопроекти, які містять положення, що регулюють однакове коло питань та повторюють за суттю положення щодо регулювання одних і тих же суспільних відносин, – це:
- а) додаткові законопроекти;
 - б) альтернативні законопроекти;
 - в) компромісні законопроекти;
 - г) спеціальні законопроекти.
16. Зареєстрований та включений до порядку денного сесії законопроект при підготовці до першого читання в обов'язковому порядку направляється для проведення:
- а) наукової експертизи;
 - б) юридичної експертизи;
 - в) гендерної експертизи;
 - г) фінансово-економічної експертизи.

III рівень

17. Право законодавчої ініціативи здійснюється шляхом внесення до Верховної Ради:
- а) проектів законів, постанов, інших актів Верховної Ради;
 - б) пропозицій до законопроектів;
 - в) проектів постанов Кабінету Міністрів України;
 - г) проектів наказів міністерств;
 - д) поправок до законопроектів.
18. Офіційними друкованими виданнями для законів України є:

- а) журнал «Офіційний вісник України»;
 - б) журнал «Суспільство і право»;
 - в) нормативний бюлетень «Відомості Верховної Ради України»;
 - г) газета «Вісті»;
 - д) газета «Голос України».
19. Офіційними друкованими виданнями для актів Президента України є:
- а) журнал «Офіційний вісник України»;
 - б) журнал «Суспільство і право»;
 - в) газета «Урядовий кур'єр»;
 - г) інформаційний бюлетень «Офіційний вісник Президента України»;
 - д) газета «Вісті».
20. Право законодавчої ініціативи у Верховній Раді належить:
- а) Президенту України;
 - б) Конституційному Суду України;
 - в) Кабінету Міністрів України;
 - г) Верховному Суду України;
 - д) Національному банку України.

Тема 5. Правила формування змісту нормативно-правового акта. Структурні та формальні (реквізитні) правила

І рівень

1. Внесення виправлень, уточнень, усунення помилок, суперечностей у тексті законопроекту, – це:
 - а) замітка;
 - б) поправка;
 - в) примітка;
 - г) уточнення.
2. Скорочені словосполучення, утворені з перших літер слів, що входять до них, – це:
 - а) аббревіатури;
 - б) символи;
 - в) скорочення;
 - г) реквізити.
3. Визначення: «... – це частина закону, яка містить вказівку на певні обставини, що послужили приводом до прийняття цього закону (мотиви), а також вказівку на завдання і цілі, які повинні бути досягнуті в процесі застосування цього закону» відповідає поняттю:
 - а) концепція;
 - б) вступ;
 - в) преамбула;
 - г) примітка.
4. Частина нормативно-правового акта, яка представляє державно-владний припис, призначений для спеціального текстового або символічного підкреслення, має супровідний характер, – це:
 - а) преамбула;
 - б) примітка;
 - в) припис;
 - г) реквізити.
5. Визначення: «... – це елементи правового акта, які призначені для відображення юридичних властивостей та (або) ідентифікації (позначення) нормативно-правового акта, не містять регулятивних положень (приписів) і забезпечують офіційний характер документа» відповідає поняттю:
 - а) преамбула;
 - б) примітка;

- в) припис;
 - г) *реквізити*.
6. Структурна одиниця закону, яка об'єднує глави закону, – це:
- а) частина;
 - б) *розділ*;
 - в) параграф;
 - г) стаття.
7. Структурна одиниця закону, яка об'єднує статті закону, – це:
- а) розділ;
 - б) *глава*;
 - в) параграф;
 - г) стаття.
8. Основна структурна одиниця закону, що містить завершені логічно нормативні положення, нумерується арабськими цифрами і, як правило, має назву, – це:
- а) розділ;
 - б) глава;
 - в) *стаття*;
 - г) пункт.

II рівень

9. Синонімом слова «поняття» є слово:
- а) *«термін»*;
 - б) «визначення»;
 - в) «дефініція»;
 - г) «пояснення».
10. Система нормативних приписів, що вказують на особливості застосування певного нормативно-правового акта: термін набрання чинності; доручення відповідному органу держави, пов'язані з прийняттям даного акта та приведенням у відповідність з ним інших нормативно-правових актів, – це:
- а) примітка;
 - б) *прикінцеві положення*;
 - в) висновки;
 - г) преамбула.
11. Зміна нумерації статей у випадках подальшого доповнення закону новими статтями чи вилучення певних статей:
- а) *не допускається*;
 - б) допускається у виняткових випадках;
 - в) це питання кожного разу вирішує законодавець;
 - г) немає правильної відповіді.
12. Структурними елементами статті закону є:
- а) *частини, абзаци, пункти, підпункти*;
 - б) частини, пункти;
 - в) частини, пункти, підпункти;
 - г) пункти, підпункти.
13. Частини статті закону для зручності застосування нумеруються:
- а) римськими цифрами з крапкою;
 - б) *арабськими цифрами з крапкою*;
 - в) арабськими цифрами з дужкою;
 - г) літерами з дужкою.
14. Пункти та підпункти закону для зручності застосування нумеруються:
- а) *арабськими цифрами або літерами з дужкою*;
 - б) тільки арабськими цифрами з дужкою;

- в) тільки літерами з дужкою;
 - г) арабськими цифрами або літерами з крапкою.
15. Абзаци як структурні елементи статті закону:
- а) нумеруються арабськими цифрами з крапкою;
 - б) нумеруються літерами з дужкою;
 - в) нумеруються арабськими цифрами з дужкою;
 - г) *не нумеруються.*
16. Примітка як структурна одиниця нормативно-правового акта характеризується такими особливостями:
- а) має супровідний характер;
 - б) має таку ж юридичну силу, що й супроводжувана нею норма;
 - в) має обо'язковий характер;
 - г) *усі відповіді є правильними.*

III рівень

17. Перехідні положення закону:
- а) *регламентують правовідносини, які виникли до набрання чинності новим законом;*
 - б) містять стислу інформацію про необхідність та мету прийняття закону;
 - в) *регламентують питання можливості зворотної дії закону;*
 - г) закріплюють основні принципи, на яких ґрунтуються норми закону;
 - д) *визначають умови та порядок дії інших законів у зв'язку з набранням чинності даним законом.*
18. До прикінцевих положень закону включаються такі питання:
- а) *про набрання чинності законом;*
 - б) визначення дефініції понять, які застосовуються в законі;
 - в) закріплення основних принципів, на яких ґрунтуються норми закону;
 - г) *про приведення нормативно-правових актів у відповідність з прийнятим законом;*
 - д) *доручення уряду по виданню підзаконних актів з метою реалізації закону.*
19. Преамбула нормативно-правового акта включає такі компоненти:
- а) *мотиви прийняття нормативно-правового акта;*
 - б) регулятивні норми;
 - в) заключні положення;
 - г) *мету прийняття нормативно-правового акта;*
 - д) *завдання нормативно-правового акта.*
20. Стаття нормативно-правового акта містить такі структурні елементи:
- а) *частина;*
 - б) *пункт;*
 - в) параграф;
 - г) розділ;
 - д) *підпункт.*

Тема 6. Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія

I рівень

1. Визначення: «... – це правові приписи щодо мовлення у суді, вимоги до юридичних перекладів, питання мовних позначень, наприклад, у сфері права на ім'я, права торгових знаків тощо» відповідає поняттю:
- а) мова права;
 - б) *мовні норми у праві;*
 - в) юридична мова;
 - г) мовні застереження.

2. Функціональний різновид літературної мови з характерними лінгвостилістичними та структурно-жанровими ознаками, зумовленими специфікою правової сфери та комунікативно-професійними потребами в ній, – це:
 - а) юридичний стиль;
 - б) *юридична мова*;
 - в) літературний стиль;
 - г) немає правильної відповіді.
3. Слово або словосполучення, яке однозначно й точно дає визначення чітко окресленому спеціальному поняттю, – це:
 - а) *термін*;
 - б) реквізити;
 - в) пояснення;
 - г) аббревіатура.
4. Слово (або словосполучення), що уніфіковано використовується у сфері правових відносин та з заданою суворою змістовною визначеністю, однозначністю, функціональною стійкістю визначає правове поняття, – це:
 - а) юридична мова;
 - б) юридичне застереження;
 - в) юридична аргументація;
 - г) *юридичний термін*.
5. Засіб нормотворчої техніки, коротке визначення державно-правового поняття, що виражає суттєві (якісні) ознаки юридичного явища, – це:
 - а) *юридична дефініція*;
 - б) юридичне застереження;
 - в) юридична мова;
 - г) юридична техніка.
6. Визначення: «... – це форма юридичного мислення, майстерність написання, система письмових засобів та правил їх використання, засіб фіксації юридичної мови, який за допомогою графічних елементів передає мовленнєву інформацію у вигляді «написаного тексту» та «офіційного документа» на відстань і закріплює її в часі» відповідає поняттю:
 - а) мовний стиль;
 - б) *юридичне письмо*;
 - в) юридичний стиль;
 - г) немає правильної відповіді.
7. За наявності визначення у нормативно-правових актах термін вважається:
 - а) *кодифікованим*;
 - б) консолідованим;
 - в) інкорпорованим;
 - г) немає правильного визначення.
8. Аббревіатура ЦПК належить до:
 - а) загальноприйнятих аббревіатур;
 - б) *спеціальних*;
 - в) індивідуальних;
 - г) мігруючих.

II рівень

9. Термін «дієздатність» відноситься до:
 - а) загальноживаних термінів;
 - б) спеціально-неюридичних термінів;
 - в) *спеціально-юридичних термінів*;
 - г) спеціально-технічних термінів.
10. Термін «позивач» відноситься до:
 - а) загальноживаних термінів;

- б) спеціально-неюридичних термінів;
 - в) *спеціально-юридичних термінів*;
 - г) спеціально-технічних термінів.
11. Для нормативно-правового акта традиційним є:
- а) *прямий порядок слів у реченні*;
 - б) зворотний порядок слів у реченні;
 - в) поєднання прямого і зворотного порядку;
 - г) немає правильної відповіді.
12. Слово або словосполучення, що виражає поняття правової сфери суспільного життя і має визначення в юридичній літературі, – це:
- а) *юридичний термін*;
 - б) юридичне визначення;
 - в) юридична дефініція;
 - г) немає правильної відповіді.
13. Способи та можливості вираження юридичних аргументів засобами природної мови з урахуванням її багатозначності, варіантності та невизначеності, – це:
- а) юридичне тлумачення;
 - б) юридичне застереження;
 - в) *юридична аргументація*;
 - г) юридична мова.
14. Розрізняють такі види юридичних термінів:
- а) загальноживані;
 - б) спеціально-неюридичні;
 - в) спеціально-юридичні;
 - г) *усі відповіді є правильними*.
15. Слова та словосполучення, що належать юридичній науці і практиці, відбивають специфіку державно-правових явищ, – це:
- а) спеціально-технічні терміни;
 - б) *спеціально-юридичні терміни*;
 - в) загальноживані терміни;
 - г) немає правильної відповіді.
16. Розрізняють такі види дефініцій:
- а) повні;
 - б) неповні;
 - в) дефініції-переліки;
 - г) *усі відповіді є правильними*.

III рівень

17. У нормативно-правових актах застосовуються такі речення:
- а) *констатуючі*;
 - б) запитальні;
 - в) *розповідні*;
 - г) окличні;
 - д) *установлюючі*.
18. У тексті законопроекту не допускається вживання:
- а) *застарілих і багатозначних слів та словосполучень*;
 - б) спеціально-технічних термінів;
 - в) *образних порівнянь, епітетів, метафор*;
 - г) загальноживаних термінів;
 - д) *просторічних слів та експресивних форм розмовної мови*.
19. У тексті законопроекту не допускається вживання:
- а) *різних понять (термінів) в одному й тому ж розумінні*;
 - б) *іношомовних запозичень за наявності рівнозначних слів і словосполучень в українській мові*;

- в) загальноновживаних понять (термінів);
 - г) *нечітких словосполучень*;
 - д) спеціально-технічних понять (термінів).
20. Для мови права характерні такі особливості:
- а) *високий ступінь абстракції юридичних понять*;
 - б) *однозначність інформації*;
 - в) *неоднозначність інформації*;
 - г) *точність інформації*;
 - д) *незначний ступінь абстракції юридичних понять*.

Тема 7. Юридичні конструкції та презумпції

I рівень

1. Визначення: «... – це засіб юридичної техніки, закріплене в нормах права припущення про наявність або відсутність юридичних фактів, явищ, ситуацій, зв'язків, які визнаються істинними, поки, недоказано зворотне» відповідає поняттю:
 - а) юридична преюдиція;
 - б) юридична фікція;
 - в) *юридична презумпція*;
 - г) юридичне застереження.
2. Визначення: «... – специфічна побудова нормативного матеріалу, відповідно до певного типу або виду сформованих правовідносин, юридичних фактів, їх зв'язку між собою; комплекс правових засобів, які утворюють типізовані моделі, що відповідають своєрідним різновидам суспільних відносин» відповідає поняттю:
 - а) юридична преюдиція;
 - б) *юридична конструкція*;
 - в) юридична презумпція;
 - г) юридичне застереження.
3. Як загальнотеоретична категорія «юридична конструкція» вперше отримала розгорнуте осмислення у творі:
 - а) Р. Бержерона;
 - б) *Р. Ієрінга*;
 - в) Т. Кашаніної;
 - г) Ж. Дзейко.
4. До структурних елементів презумпції не належать:
 - а) умовні дії правила, або гіпотеза;
 - б) правило, або диспозиція;
 - в) *санкція*;
 - г) контрпрезумпція.
5. Конструкція, апробована в інших галузях внутрішнього і міжнародного права, – це:
 - а) власна конструкція;
 - б) *рецептована конструкція*;
 - в) іноземна конструкція;
 - г) звичайна конструкція.
6. Презумпція правосуб'єктності осіб, що вступають у правовідносини, належить до такого виду презумпцій:
 - а) *загальноправова*;
 - б) міжгалузева;
 - в) галузева;
 - г) спеціальна.
7. Презумпція істинності судового рішення належить до такого виду презумпцій:
 - а) загальноправова;
 - б) *міжгалузева*;

- в) галузева;
 - г) спеціальна.
8. Презумпція рівності частки майна подружжя належить до такого виду презумпцій:
- а) загальноправова;
 - б) міжгалузева;
 - в) *галузева*;
 - г) особлива.

II рівень

9. Словесно не закріплена в статті нормативно-правового акта, але виведена зі змісту норм права при їх тлумаченні презумпція, – це:
- а) пряма презумпція;
 - б) *непряма презумпція*;
 - в) спростовна презумпція;
 - г) незаперечна презумпція.
10. Презумпція, яку не можна спростувати ні за яких обставин, – це:
- а) пряма презумпція;
 - б) непряма презумпція;
 - в) спростовна презумпція;
 - г) *незаперечна презумпція*.
11. Презумпція, яка обов'язково передбачає виключення, – це:
- а) пряма презумпція;
 - б) непряма презумпція;
 - в) *спростовна презумпція*;
 - г) незаперечна презумпція.
12. Презумпції, які закріплюються нормами матеріального права і служать підставою вирішення справи по суті, – це:
- а) *матеріально-правові презумпції*;
 - б) процесуально-правові презумпції;
 - в) прямі презумпції;
 - г) непрямі презумпції.
13. Презумпції, значення яких обмежується регулюванням порядку застосування норм матеріального права, – це:
- а) матеріально-правові презумпції;
 - б) *процесуально-правові презумпції*;
 - в) прямі презумпції;
 - г) непрямі презумпції.
14. Презумпція, яка задалегідь допускає можливість наявності нормативно-правового акта, що передбачає інше правило, ніж те, яке встановлює презумпція, – це:
- а) імперативна презумпція;
 - б) *диспозитивна презумпція*;
 - в) спростовна презумпція;
 - г) пряма презумпція.
15. Презумпція, яка закріплюється нормами матеріального права і служить підставою вирішення справи по суті, – це:
- а) *матеріально-правова презумпція*;
 - б) процесуально-правова презумпція;
 - в) імперативна презумпція;
 - г) диспозитивна презумпція.
16. Презумпція, значення якої обмежується регулюванням порядку застосування норм матеріального права, – це:
- а) матеріально-правова презумпція;

- б) *процесуально-правова презумпція;*
- в) *імперативна презумпція;*
- г) *диспозитивна презумпція.*

III рівень

17. До структурних елементів презумпції належать:
- а) *умовні дії правила, або гіпотеза;*
 - б) *артпрезумпція;*
 - в) *правило, або диспозиція;*
 - г) *санкція;*
 - д) *контрпрезумпція.*
18. До побудови юридичних конструкцій висуваються такі вимоги:
- а) *охоронна норма повинна підкріплюватися застережною нормою;*
 - б) *регулятивна норма повинна підкріплюватися охоронною нормою;*
 - в) *матеріальна норма повинна підкріплюватися процесуальною нормою;*
 - г) *процесуальна норма повинна підкріплюватися процедурною нормою;*
 - д) *проголошення прав повинно супроводжуватися закріпленням обов'язків.*
19. Видами конструкцій за сферою застосування є:
- а) *універсальні конструкції;*
 - б) *галузеві конструкції;*
 - в) *власні конструкції;*
 - г) *рецептовані конструкції;*
 - д) *міжгалузеві конструкції.*
20. Прикладами загальноправових конструкцій є:
- а) *презумпція батьківства;*
 - б) *презумпція правосуб'єктності осіб, що вступають у правовідносини;*
 - в) *презумпція рівності частки майна подружжя;*
 - г) *презумпція знання закону;*
 - д) *презумпція добропорядності громадянина.*

Тема 8. Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи та застереження як специфічні засоби юридичної техніки

I рівень

1. Виключення заперечуваності юридичної вірогідності одного разу доведеного факту, – це:
- а) *фікція;*
 - б) *аксіома;*
 - в) *преюдиція;*
 - г) *застереження.*
2. Визначення: «... – це закріплені в нормах права загальновизнані істини, що не потребують доказування та слугують підставою для обґрунтування (доказування) інших правових положень» відповідає поняттю:
- а) *правові застереження;*
 - б) *правові фікції;*
 - в) *правові аксіоми;*
 - г) *правові презумпції.*
3. Закріплений в нормативно-правових актах нормативний припис, який використовується в юридичній практиці у вигляді специфічного способу (прийому), що виражається у визнанні відомого неіснуючого факту існуючим або, навпаки, існуючої обставини неіснуючою, – це:
- а) *юридична презумпція;*
 - б) *юридична преюдиція;*

- в) *юридична фікція*;
 - г) *юридична аргументація*.
4. Визначення: «... – соціально обумовлена умова, яка має спеціальну нормативно-лексичну форму (заява, положення), частково змінює зміст або об'єм дії норми права, створює новий правовий режим, виступає формою погодження інтересів і породжує певні юридичні наслідки» відповідає поняттю:
- а) *юридична презумпція*;
 - б) *юридична преюдиція*;
 - в) *юридичне застереження*;
 - г) *юридична аргументація*.
5. Визначення: «... – це створюваний або санкціонований державою умовний образ, відмітний знак, культурно-ціннісне утворення, яке можна побачити або почути і якому суб'єкт правотворчості надає особливого політико-правового змісту, не пов'язаного із сутністю цього утворення, що охороняється державою і використовується в особливому процедурному порядку» відповідає поняттю:
- а) *юридичний символ*;
 - б) *юридичне застереження*;
 - в) *юридична аксіома*;
 - г) *юридична фікція*.
6. Ритуал віддання військової честі відноситься до такого виду юридичних символів:
- а) *до предметних символів*;
 - б) *до символу-дії*;
 - в) *до звукових символів*;
 - г) *немає правильної відповіді*.
7. До основних форм нормативного вираження юридичних застережень належать такі:
- а) *«як правило»*;
 - б) *«крім випадків»*;
 - в) *«за винятком»*;
 - г) *усі відповіді є правильними*.
8. Різновид юридичних символів, який охоплює передусім різноманітні церемонії і ритуали, – це:
- а) *символи-дії*;
 - б) *звукові символи*;
 - в) *предметні символи*;
 - г) *образотворчі символи*.

II рівень

9. Правове положення «фізична особа оголошується померлою від дня набрання законної сили рішенням суду про це» належить до:
- а) *правових фікцій*;
 - б) *правових презумпцій*;
 - в) *правових аксіом*;
 - г) *правових застережень*.
10. Правове положення «трудова угода вважається укладеною і тоді, коли наказу чи розпорядження не було видано, але працівника фактично було допущено до роботи» належить до:
- а) *правових фікцій*;
 - б) *правових презумпцій*;
 - в) *правових преюдицій*;
 - г) *правових аксіом*.
11. Правове положення «немає злочину без вказівки на те в законі» належить до:
- а) *правових фікцій*;

- б) правових презумпцій;
 - в) правових преюдицій;
 - г) *правових аксіом.*
12. Правове положення «всі рівні перед законом і судом» належить до:
- а) правових застережень;
 - б) правових презумпцій;
 - в) *правових аксіом;*
 - г) правових преюдицій.
13. Правове положення «не є злочином заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам у стані крайньої необхідності» належить до:
- а) правових застережень;
 - б) правових презумпцій;
 - в) *правових фікцій;*
 - г) правових преюдицій.
14. Правове положення «фізична особа визнається недієздатною з моменту набрання законної сили рішенням суду про це» належить до:
- а) *правових фікцій;*
 - б) правових презумпцій;
 - в) правових аксіом;
 - г) правових застережень.
15. Правове положення «де є право, там є і захист» належить до:
- а) *загальноправових аксіом-принципів;*
 - б) міжгалузевих аксіом;
 - в) галузевих аксіом;
 - г) правових фікцій.
16. Правове положення «кожен позов обмежений межами певного часу» належить до:
- а) матеріально-правових аксіом;
 - б) *процесуально-правових аксіом;*
 - в) правових презумпцій;
 - г) правових фікцій.

III рівень

17. До правових фікцій можна віднести такі правові положення:
- а) *фізична особа визнається недієздатною з моменту набрання законної сили рішенням суду про це;*
 - б) всі рівні перед законом і судом;
 - в) *трудовий договір вважається укладеним і тоді, коли наказу чи розпорядження не було видано, але працівника фактично було допущено до роботи;*
 - г) немає злочину без вказівки на те в законі;
 - д) *не є злочином заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам у стані крайньої необхідності.*
18. До правових аксіом можна віднести такі правові положення:
- а) те, що не заборонено – дозволено;
 - б) немає судді без позивача;
 - в) *трудовий договір вважається укладеним і тоді, коли наказу чи розпорядження не було видано, але працівника фактично було допущено до роботи;*
 - г) немає злочину без вказівки на те в законі;
 - д) *не є злочином заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам у стані крайньої необхідності.*
19. До образотворчих юридичних символів належать:
- а) *герб;*
 - б) *товарний знак;*

- в) гімн;
 - г) *дорожній знак*;
 - д) сигнал світлофора.
20. До усних юридичних символів належать:
- а) текст присяги;
 - б) *оголошення судового рішення*;
 - в) юридичний документ;
 - г) *приведення до присяги*;
 - д) *усне вираження згоди подружжя вступити в шлюб*.

Тема 9. Техніка систематизації юридичних документів

І рівень

1. Визначення: «... – це спосіб систематизації, за яким акти законодавства повністю або частково (як витяги) об'єднуються в різного роду збірки чи зібрання у хронологічному, алфавітному, предметному, системно-предметному або будь-якому іншому порядку» відповідає поняттю:
 - а) *інкорпорація*;
 - б) кодифікація;
 - в) консолідація;
 - г) об'єднання.
2. Систематизований законодавчий акт, що регламентує однорідну сферу суспільних відносин, – це:
 - а) джерела (форми) права;
 - б) *кодекс*;
 - в) законодавство;
 - г) немає правильної відповіді.
3. Визначення: «... – це впорядкування нормативного масиву шляхом докорінної переробки змісту наявних у певній сфері правового регулювання нормативно-правових актів та створення на їх основі єдиного юридично і логічно цілісного нормативно-правового акта» відповідає поняттю:
 - а) *інкорпорація*;
 - б) *кодифікація*;
 - в) консолідація;
 - г) об'єднання.
4. Визначення: «... – це об'єднання безлічі правових актів з одного або декількох суміжних питань в один новий нормативно-правовий акт» відповідає поняттю:
 - а) *інкорпорація*;
 - б) кодифікація;
 - в) *консолідація*;
 - г) немає правильної відповіді.
5. Базові нормативно-правові акти, які визначають провідні принципи нормативного регулювання у певній сфері, – це:
 - а) принципи права;
 - б) *основи законодавства*;
 - в) збірник законів;
 - г) основи права.
6. Визначення: «... – упорядкування законодавства, яке охоплює нормативно-правові акти певної його галузі (основи законодавства, кодекси)» відповідає поняттю:
 - а) *галузева інкорпорація*;
 - б) *галузева кодифікація*;
 - в) *галузева консолідація*;
 - г) *галузеве об'єднання*.

7. Суб'єктами неофіційної систематизації виступають:
- а) *приватні особи;*
 - б) Верховний Суд України;
 - в) Верховна Рада України;
 - г) Вищий Господарський Суд України.
8. Різновид кодифікації, який передбачає упорядкування тих нормативно-правових актів, що регулюють той чи інший правовий інститут, – це:
- а) загальна кодифікація;
 - б) галузева кодифікація;
 - в) *спеціальна (комплексна) кодифікація;*
 - г) предметна кодифікація.

II рівень

9. Визначення: «... – це різновид систематизації правових документів, що полягає в їх зборі, зберіганні, реєстрації, розташуванні в певному порядку для швидкого знаходження і використання» відповідає поняттю:
- а) *облік нормативно-правових актів;*
 - б) узгодження нормативно-правових актів;
 - в) об'єднання нормативно-правових актів;
 - г) немає правильної відповіді.
10. Зовнішнє опрацювання нормативно-правових актів організаціями (видавництва, навчальні заклади тощо) та окремими громадянами (вченими-юристами, спеціалістами-практиками) без спеціальних повноважень правотворчих органів, – це:
- а) неофіційна консолідація;
 - б) неофіційна кодифікація;
 - в) *неофіційна інкорпорація;*
 - г) неофіційне тлумачення.
11. Упорядкування нормативно-правових актів, що здійснюється суб'єктами, які приймають ці акти, чи спеціально на те уповноваженими органами, установами чи організаціями, – це:
- а) офіційна консолідація;
 - б) офіційна кодифікація;
 - в) *офіційна інкорпорація;*
 - г) офіційне тлумачення.
12. Видання Інститутом законодавства Верховної Ради України одинадцяти томів збірника «Закони України», що супроводжується грифом «офіційно» – це результат проведеної:
- а) *офіційної інкорпорації;*
 - б) неофіційної інкорпорації;
 - в) офіційної консолідації;
 - г) офіційної кодифікації.
13. Діяльність, направлена на упорядкування нормативно-правових актів та приведення діючих юридичних документів в єдину, узгоджену систему, – це:
- а) зібрання нормативно-правових актів;
 - б) *систематизація нормативно-правових актів;*
 - в) узгодження нормативно-правових актів;
 - г) законотворчість.
14. Систематизація, за якої упорядкування нормативно-правових актів здійснюється за часом їх опублікування і набуття законної сили, – це:
- а) *хронологічна інкорпорація;*
 - б) хронологічна кодифікація;
 - в) хронологічна консолідація;
 - г) немає правильної відповіді.

15. Інкорпорація, за якої упорядкування нормативно-правових актів здійснюється за предметною ознакою, тобто за галузями права, інститутами, сферами державної діяльності, – це:
- а) хронологічна інкорпорація;
 - б) систематична інкорпорація;
 - в) предметна систематизація;
 - г) немає правильної відповіді.
16. Різновид кодифікації, під яким розуміють таке упорядкування законодавства, в результаті якого утворюється такий кодифікований нормативно-правовий акт як Звід законів, - це:
- а) загальна кодифікація;
 - б) міжгалузева кодифікація;
 - в) галузева кодифікація;
 - г) спеціальна кодифікація.

III рівень

17. До способів систематизації законодавства належать:
- а) кодифікація;
 - б) легалізація;
 - в) консолідація;
 - г) інкорпорація;
 - д) аргументація.
18. Суб'єктами офіційної систематизації виступають:
- а) Конституційний Суд України;
 - б) Конфедерація роботодавців України;
 - в) Верховний Суд України;
 - г) Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого;
 - д) Верховна Рада України.
19. Виділяють такі види кодифікації:
- а) загальна;
 - б) неофіційна;
 - в) галузева;
 - г) спеціальна;
 - д) хронологічна.
20. Розрізняють такі види інкорпорації за суб'єктами:
- а) офіційна;
 - б) систематична;
 - в) хронологічна;
 - г) офіційозна;
 - д) неофіційна.

Тема 10. Правореалізаційна і правозастосовна техніка

I рівень

1. Визначення: «... – спрямована на реалізацію норм права державно-владна діяльність компетентних органів, що здійснюється у встановлених законом формах щодо прийняття індивідуальних правових рішень з конкретних юридичних справ» відповідає поняттю:
- а) правотворчість;
 - б) інтерпретація;
 - в) правозастосування;
 - г) локальна нормотворчість.
2. Процес пізнання і оцінювання правових потреб суспільства й держави, формування та прийняття нормативно-правових актів уповноваженими суб'єктами в межах відповідних процедур, – це:

- а) *правотворчість*;
 - б) *правозастосування*;
 - в) *інтерпретація*;
 - г) *правореалізація*.
3. Забезпечене державою втілення положень норм права у фактичній правомірній поведінці суб'єктів суспільних відносин, – це:
- а) *правова поведінка*;
 - б) *реалізація права*;
 - в) *правотворчість*;
 - г) *інтерпретація*.
4. Індивідуальні правові акти-волевиявлення (рішення) уповноваженого суб'єкта права, що встановлює (змінює, припиняє) на основі юридичних норм права і обов'язки учасників конкретних правовідносин або міру відповідальності конкретних осіб за скоєне ними правопорушення (рішення суду, постанова слідчого, протест прокурора тощо), – це:
- а) *акти застосування норм права*;
 - б) *інтерпретаційні акти*;
 - в) *нормативно-правові акти*;
 - г) *нормативні договори*.
5. Процесуальний документ, який вирішує справу і відновлює порушені права, винесений судом у встановленій законом процесуальній формі на основі розгляду справи по суті, – це:
- а) *судове рішення*;
 - б) *виконавчий документ*;
 - в) *інтерпретаційний акт*;
 - г) *правотворчий акт*.
6. Тип реалізації права, який здійснюється тоді, коли суб'єкти, яким адресовані норми права, поводяться так, як цими нормами наказано, – це:
- а) *правозастосовний тип реалізації права*;
 - б) *безпосередній тип реалізації права*;
 - в) *самостійний тип реалізації права*;
 - г) *немає правильної відповіді*.
7. Тип реалізації права, який здійснюється тоді, коли, діяльності суб'єктів права щодо здійснення норм права виявляється недостатньо і потрібна участь державного органу, для того, щоб здійснити запропоноване нормами права, – це:
- д) *правозастосовний тип реалізації права*;
 - е) *безпосередній тип реалізації права*;
 - ж) *самостійний тип реалізації права*;
 - з) *немає правильної відповіді*.
8. Елемент юридичної техніки, що представляє собою систему науково обґрунтованих і практично сформованих засобів і способів, що використовуються при створенні (підготовці та оформленні) правозастосовних (індивідуальних) актів, – це:
- а) *правотворча техніка*;
 - б) *правореалізаційна техніка*;
 - в) *правозастосовна техніка*;
 - г) *інтерпретаційна техніка*.

II рівень

9. Розрізняють такі типи реалізації права:
- а) *безпосередній та другорядний*;
 - б) *безпосередній та правозастосовний*;
 - в) *основний та додатковий*;
 - г) *загальний та факультативний*.

10. За суб'єктивним складом розрізняють такі форми правореалізації:
- а) загальна і спеціальна;
 - б) основна і додаткова;
 - в) *індивідуальна і колективна*;
 - г) немає правильної відповіді.
11. Реалізація зобов'язальних норм, виконання суб'єктом покладених на нього обов'язків активного типу, – це:
- а) *виконання норм права*;
 - б) дотримання норм права;
 - в) використання норм права;
 - г) застосування норм права.
12. Утримання суб'єкта від здійснення дій, які забороняються державою, – це:
- а) виконання норм права;
 - б) *дотримання норм права*;
 - в) використання норм права;
 - г) застосування норм права.
13. Здійснення суб'єктами своїх повноважень, наданих їм уповноважуючою нормою права, в диспозиції якої закріплені суб'єктивні права – це:
- а) виконання норм права;
 - б) дотримання норм права;
 - в) *використання норм права*;
 - г) застосування норм права.
14. Діяльність, спрямована на охорону норм права від порушень, застосування заходів державного примусу та забезпечення виконання примусових заходів, – це:
- а) *оперативно-виконавче правозастосування*;
 - б) *правоохоронне правозастосування*;
 - в) *безпосередня правореалізація*;
 - г) немає правильної відповіді.
15. Акти державних органів, недержавних організацій, посадових осіб, які виражають рішення з конкретної юридичної справи, – це:
- а) *індивідуальні правові акти*;
 - б) колективні правові акти;
 - в) правотворчі акти;
 - г) інтерпретаційні акти.
16. Правозастосування здійснюється на основі таких принципів:
- а) законності;
 - б) доцільності;
 - в) соціальної справедливості;
 - г) *усі відповіді є правильними*.

III рівень

17. Формами безпосередньої правореалізації виступають:
- а) *виконання норм права*;
 - б) *дотримання норм права*;
 - в) створення норм права;
 - г) *використання норм права*;
 - д) застосування норм права.
18. Формальними вимогами до підготовки правозастосовних актів є такі:
- а) *логічність і послідовність викладу*;
 - б) *етичність змісту*;
 - в) можуть суперечити вимогам законодавства;
 - г) *не суперечать вимогам законодавства*;

- д) можуть прийматися поза компетенцією уповноваженої особи.
19. Укладення договорів може включати такі етапи:
- а) *робота над проектом договору;*
 - б) правотворчість;
 - в) *врегулювання розбіжностей;*
 - г) *конкретизація змісту укладених договорів;*
 - д) мирова угода.
20. Виділяють такі етапи судового процесу:
- а) *прийняття справи до провадження;*
 - б) *судовий розгляд;*
 - в) *врегулювання розбіжностей;*
 - г) *третейський розгляд;*
 - д) *оскарження судових актів.*

Тема 11. Техніка тлумачення норм права

І рівень

1. Визначення: «... – інтелектуально-вольова діяльність щодо з'ясування і роз'яснення змісту норм права з метою їх найбільш правильної реалізації, яка знаходить відображення в особливому акті» відповідає поняттю:
 - а) правотворчість;
 - б) правозастосування;
 - в) правореалізація;
 - г) *тлумачення.*
2. Сукупність прийомів і засобів, які дозволяють з'ясувати зміст норми права та вираженої в ній волі з метою їх реалізації, – це:
 - а) правореалізація;
 - б) правотворчість;
 - в) правозастосування;
 - г) *спосіб тлумачення норм права.*
3. Різновидами неофіційного тлумачення є:
 - а) буденне;
 - б) професійне;
 - в) доктринальне;
 - г) *усі відповіді правильні.*
4. Тлумачення норм права, яке дається уповноваженими для цього суб'єктами – державними органами, посадовими особами – і закріплюється у спеціальному акті, що має загальнообов'язковий характер для всіх суб'єктів, які реалізують ці норми права, – це:
 - а) неофіційне тлумачення;
 - б) *офіційне тлумачення;*
 - в) легальне тлумачення;
 - г) доктринальне тлумачення.
5. Тлумачення норм права, яке припускає з'ясування змісту норми права на основі аналізу її тексту, – це:
 - а) *мовне тлумачення;*
 - б) *буквальне тлумачення;*
 - в) професійне тлумачення;
 - г) доктринальне тлумачення.
6. Тлумачення норм права, яке базується на використанні засобів формальної логіки, – це:
 - а) мовне тлумачення;
 - б) *логічне тлумачення;*
 - в) професійне тлумачення;
 - г) доктринальне тлумачення.

7. Тлумачення норм права, яке полягає у з'ясуванні цільової спрямованості норми права, – це:
- а) мовне тлумачення;
 - б) логічне тлумачення;
 - в) *телеологічне тлумачення*;
 - г) доктринальне тлумачення.
8. Правові акти компетентних державних органів, що вмішують результати офіційного тлумачення, – це:
- а) правотворчі акти;
 - б) правозастосовні акти;
 - в) *інтерпретаційні акти*;
 - г) усі відповіді правильні.

II рівень

9. Тлумачення норм права, яке проводиться тим органом, який створив норми права, – це:
- а) *автентичне тлумачення*;
 - б) буквальне тлумачення;
 - в) розширювальне тлумачення;
 - г) легальне тлумачення.
10. Тлумачення норм права, яке дається спеціально уповноваженим на те органом, – це:
- а) автентичне тлумачення;
 - б) буквальне тлумачення;
 - в) розширювальне тлумачення;
 - г) *легальне тлумачення*.
11. Тлумачення, за якого норми права роз'яснюються щодо конкретної справи, тобто уточнюються суб'єктивні права й обов'язки та інші юридичні факти й обставини в рамках конкретних правовідносин, – це:
- а) автентичне тлумачення;
 - б) буквальне тлумачення;
 - в) *казуальне тлумачення*;
 - г) легальне тлумачення.
12. Тлумачення норм права, яке здійснюється керівництвом центрального органу певного міністерства та дає офіційну відповідь на запити підвідомчих установ і підприємств з приводу трактування і застосування окремих положень нормативно-правових актів, – це:
- а) автентичне тлумачення;
 - б) *відомче тлумачення*;
 - в) казуальне тлумачення;
 - г) легальне тлумачення.
13. Тлумачення, яке полягає в тому, що зміст норми права ширший, ніж буквальний текст, – це:
- а) *розширювальне тлумачення*;
 - б) легальне тлумачення;
 - в) професійне тлумачення;
 - г) звужене тлумачення.
14. Підхід до розуміння тлумачення, який полягає у тлумаченні «букви закону», – це:
- а) *статичний підхід*;
 - б) динамічний підхід;
 - в) статистичний підхід;
 - г) комплексний підхід.
15. Підхід до розуміння тлумачення, який передбачає тлумачення на підставі «духу закону», – це:
- а) статичний підхід;

- б) динамічний підхід;
 - в) статистичний підхід;
 - г) комплексний підхід.
16. Підхід до розуміння тлумачення, який передбачає одночасне пізнання і «букви», і «духу закону», – це:
- а) статичний підхід;
 - б) динамічний підхід;
 - в) статистичний підхід;
 - г) комплексний підхід.

III рівень

17. У юридичній науці розрізняють такі підходи до розуміння тлумачення:
- а) статичний підхід;
 - б) статистичний підхід;
 - в) динамічний підхід;
 - г) диспозитивний підхід;
 - д) комплексний підхід.
18. Різновидами неофіційного тлумачення є:
- а) буденне;
 - б) автентичне;
 - в) професійне;
 - г) легальне;
 - д) доктринальне.
19. Різновидами офіційного нормативного тлумачення є:
- а) автентичне;
 - б) професійне;
 - в) легальне;
 - г) доктринальне;
 - д) відомче.
20. До основних способів тлумачення належать:
- а) мовний;
 - б) відомчий;
 - в) логічний;
 - г) телепатичний;
 - д) телеологічний.

Тема 12. Правотворчі та правозастосовні помилки

I рівень

1. Визначення: «... – відступ від правил тлумачення норм права, допущений у процесі інтерпретації норми права, що зумовив результат тлумачення, який не відображає змісту норми права» відповідає поняттю:
- а) правотворча помилка;
 - б) правозастосовна помилка;
 - в) інтерпретаційна помилка;
 - г) правореалізаційна помилка.
2. Правотворчі помилки, за яких законодавець не зміг відобразити у концепції законопроекту належний рівень розвитку юридичної та інших наук, – це:
- а) юридичні помилки;
 - б) концептуальні помилки;
 - в) логічні помилки;
 - г) граматичні помилки.

3. Правотворчі помилки, що представляють собою результат недотримання принципів і правил формальної логіки при підготовці законів, – це:
 - а) юридичні помилки;
 - б) концептуальні помилки;
 - в) логічні помилки;
 - г) граматичні помилки.
4. Правотворчі помилки, які є наслідком недотримання вимог законодавчої техніки, – це:
 - а) юридичні помилки;
 - б) концептуальні помилки;
 - в) логічні помилки;
 - г) граматичні помилки.
5. Правотворчі помилки, які стосуються мови і стилю викладу норм права, – це:
 - а) юридичні помилки;
 - б) концептуальні помилки;
 - в) логічні помилки;
 - г) граматичні помилки.
6. Наявність колізій виникає внаслідок порушень:
 - а) мовних правил;
 - б) формальних правил;
 - в) логічних правил;
 - г) процедурних правил.
7. Прогалини в законі виникають внаслідок порушення:
 - а) логічних правил;
 - б) формальних правил;
 - в) правил формування змісту закону;
 - г) процедурних правил.
8. Надмірність інформації в нормативно-правовому акті виникає внаслідок порушення:
 - а) логічних правил;
 - б) формальних правил;
 - в) правил формування змісту закону;
 - г) процедурних правил.

II рівень

9. Прийняття законопроекту без висновку юридичного управління апарату Верховної Ради України, - це:
 - а) порушення процедурних правил;
 - б) порушення формальних правил;
 - в) порушення правил формування змісту закону;
 - г) порушення логічних правил.
10. Неправильне зазначення реквізитів, - це:
 - а) порушення мовних правил;
 - б) порушення формальних правил;
 - в) порушення процедурних правил;
 - г) порушення правил формування змісту законів.
11. За елементами правової норми, у яких допущено помилку, виділяють такі види правотворчих помилок (вказати неправильну відповідь):
 - а) помилки у гіпотезі;
 - б) помилки у диспозиції;
 - в) помилки у санкції;
 - г) помилки у презумпції.
12. За характером відкритості виділяють такі види правотворчих помилок:
 - а) поширені та непоширені;

- б) *явні та латентні;*
 - в) *спірні та безспірні;*
 - г) *умисні та неумисні.*
13. За ступенем істинності виділяють такі види правотворчих помилок:
- а) *поширені та непоширені;*
 - б) *явні та латентні;*
 - в) *спірні та безспірні;*
 - г) *умисні та неумисні.*
14. За психологічним механізмом формування виділяють такі види правотворчих помилок:
- а) *поширені та непоширені;*
 - б) *явні та латентні;*
 - в) *спірні та безспірні;*
 - г) *умисні та неумисні.*
15. За ступенем поширення формування виділяють такі види правотворчих помилок:
- а) *поширені та непоширені;*
 - б) *явні та латентні;*
 - в) *спірні та безспірні;*
 - г) *умисні та неумисні.*
16. За видом порушених вимог (правил) правотворчі помилки поділяють на такі види:
- а) *юридичні помилки;*
 - б) *логічні помилки;*
 - в) *граматичні помилки;*
 - г) *усі відповіді є правильними.*

III рівень

17. Виділяють такі види правотворчих помилок за стадіями законодавчої роботи:
- а) *вчинені в ході реалізації права на законодавчу ініціативу;*
 - б) *дощені в ході правореалізації;*
 - в) *допущені в ході обговорення законопроекту;*
 - г) *допущені в ході правозастосування;*
 - д) *що мали місце при прийнятті законопроекту.*
18. Правотворчі помилки класифікують на такі види:
- а) *концептуальні;*
 - б) *неюридичні;*
 - в) *логічні;*
 - г) *технічні;*
 - д) *граматичні.*
19. Правотворчі помилки є наслідком таких порушень:
- а) *порушення правил формування змісту законів;*
 - б) *порушення правил складання договорів;*
 - в) *порушення мовних правил;*
 - г) *порушення правил ведення претензійної роботи;*
 - д) *порушення логічних правил.*
20. Правотворчі помилки є наслідком таких порушень:
- а) *порушення правил, що стосуються структури закону;*
 - б) *порушення процесуальних правил;*
 - в) *порушення формальних правил;*
 - г) *порушення правил ведення претензійної роботи;*
 - д) *порушення процедурних правил.*

Тема 13. Юридична техніка процесуальних актів адміністративного судочинства

I рівень

1. Письмове рішення суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, у якому вирішуються вимоги адміністративного позову, – це:
 - а) ухвала;
 - б) заява;
 - в) *постанова*;
 - г) клопотання.
2. Ухвали, які приймає адміністративний суд, поділяють на такі групи:
 - а) процесуальні ухвали;
 - б) ухвали як окремий документ;
 - в) окремі ухвали;
 - г) *усі відповіді правильні*.
3. Судове рішення, яким адміністративний суд вирішує спір по суті, викладається у формі:
 - а) ухвали;
 - б) *постанови*;
 - в) вироку;
 - г) висновку.
4. Письмове або усне рішення суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, яким вирішуються питання, пов'язані з процедурою розгляду адміністративної справи та інші процесуальні питання, – це:
 - а) *ухвала*;
 - б) постанова;
 - в) заява;
 - г) клопотання.
5. Форма процесуальних актів-документів у адміністративному судочинстві визначається:
 - а) *Кодексом адміністративного судочинства України*;
 - б) Цивільним кодексом України;
 - в) Цивільним процесуальним кодексом України;
 - г) Законом України «Про державну службу».
6. Визначення: «... – це вимога заінтересованої особи, звернена до адміністративного суду, про здійснення правосуддя у адміністративній справі на захист своїх прав, свобод та інтересів, порушених у публічно-правових відносинах або вимогу суб'єкта владних повноважень про усунення перешкод реалізації компетенції на захист об'єктивного права» відповідає поняттю:
 - а) адміністративна скарга;
 - б) адміністративна заява;
 - в) *адміністративний позов*;
 - г) адміністративне клопотання.
7. Повноваження представників, які беруть участь в адміністративному процесі на основі договору, на здійснення представництва в суді повинні бути підтверджені такими документами:
 - а) дорученням;
 - б) заявою;
 - в) листом-проханням;
 - г) *довіреністю чи усною заявою довірителя із занесенням її до журналу судового засідання*.
8. Особи, які беруть участь у справі адміністративної юрисдикції, мають право подати письмові зауваження щодо неповноти або неправильності протоколу судового засідання:
 - а) в день ознайомлення з протоколом;
 - б) *протягом 3 днів*;
 - в) протягом 5 днів;
 - г) протягом 7 днів.

II рівень

9. Судове рішення (постанова, ухвала) у адміністративному судочинстві обов'язково повинне містити такі частини:
- а) *вступна, описова, мотивувальна, резолютивна;*
 - б) вступна, описова, резолютивна;
 - в) вступна, мотивувальна, заключна;
 - г) вступна, описова, резолютивна, заключна.
10. Частина судового рішення, у якій зазначаються: зміст позовних вимог і позицій відповідача у справі адміністративного провадження; пояснення осіб, які беруть участь у справі; інші докази, досліджені судом, – це:
- а) вступна частина судового рішення;
 - б) *описова частина судового рішення;*
 - в) мотивувальна частина судового рішення;
 - г) резолютивна частина судового рішення.
11. Частина судового рішення із зазначенням висновку суду про задоволення адміністративного позову або про відмову в його задоволенні повністю чи частково, – це:
- а) вступна частина судового рішення;
 - б) описова частина судового рішення;
 - в) мотивувальна частина судового рішення;
 - г) *резолютивна частина судового рішення.*
12. Частина судового рішення із зазначенням: встановлених судом обставин із посиланням на докази, а також мотивів неврахування окремих доказів; мотивів, з яких суд виходив при прийнятті постанови (ухвали), і положення закону, яким він керувався, – це:
- а) вступна частина судового рішення;
 - б) описова частина судового рішення;
 - в) *мотивувальна частина судового рішення;*
 - г) резолютивна частина судового рішення.
13. Частина судового рішення, у якій зазначаються: дата, час та місце прийняття судового рішення; найменування адміністративного суду, прізвища та ініціали судді (суддів) і секретаря судового засідання; імена (найменування) сторін та інших осіб, які беруть участь у справі; предмет адміністративного позову, – це:
- а) *вступна частина судового рішення;*
 - б) описова частина судового рішення;
 - в) мотивувальна частина судового рішення;
 - г) резолютивна частина судового рішення.
14. Визначення: «... – це система офіційних актів, які закріплюють процесуальні дії суду та інших учасників судового адміністративного процесу на кожній його стадії (етапі), приймаються з дотриманням необхідної процесуальної форми та змісту» відповідає поняттю:
- а) *адміністративні процесуальні акти-документи;*
 - б) стадії адміністративного провадження;
 - в) етапи адміністративного процесу;
 - г) цивільні процесуальні акти-документи.
15. Описова частина постанови у адміністративному судочинстві включає такі складові елементи (вказати неправильну відповідь):
- а) короткий зміст позовних вимог;
 - б) пояснення осіб, які беруть участь у справі;
 - в) інші докази, досліджені судом;
 - г) *розподіл судових витрат.*
16. Резолютивна частина постанови у адміністративному судочинстві включає такі складові елементи (вказати неправильну відповідь):
- а) *пояснення осіб, які беруть участь у справі;*

- б) висновок суду про задоволення адміністративного позову або про відмову в його задоволенні повністю чи частково;
- в) розподіл судових витрат;
- г) строк і порядок набрання постановою законної сили та її оскарження.

III рівень

17. Ухвали, які приймає адміністративний суд, поділяють на такі групи:
- а) *процесуальні ухвали*;
 - б) *ухвали-постанови*;
 - в) *ухвали як окремий документ*;
 - г) *ухвали-вироки*;
 - д) *окремі ухвали*.
18. Судове рішення (постанова, ухвала) у адміністративному судочинстві обов'язково повинне містити такі складові:
- а) *вступна частина*;
 - б) *преамбула*;
 - в) *описова частина*;
 - г) *резолютивна частина*;
 - д) *заклучна частина*.
19. Акти-документи у адміністративному судочинстві, що приймаються при перегляді судових рішень, поділяють на такі види:
- а) *акти, що приймаються при здійсненні провадження у суді першої інстанції*;
 - б) *акти апеляційного провадження*;
 - в) *акти касаційного провадження*;
 - г) *акти наглядового провадження*;
 - д) *акти провадження за винятковими обставинами*.
20. За функціональним призначенням процесуальні акти-документи класифіковані на:
- а) *допоміжні*;
 - б) *поточні*;
 - в) *проміжні*;
 - г) *наступні*;
 - д) *виконавчі*.

Тема 14. Юридична техніка процесуальних актів цивільного судочинства

I рівень

1. Визначення: «... – процесуальна форма вираження позову» відповідає поняттю:
- а) *клопотання*;
 - б) *прохання*;
 - в) *заява*;
 - г) *позовна заява*.
2. Позовна заява подається:
- а) *у письмовій формі*;
 - б) *в усній або письмовій формі*;
 - в) *в усній формі*;
 - г) *немає правильної відповіді*.
3. Ухвали, які заносяться до журналу протоколу судових засідань під час розгляду цивільної справи, називають:
- а) *одноособові*;
 - б) *колегіальні*;
 - в) *протокольні*;
 - г) *журнальні*.

4. Ухвали про виявлення в ході розгляду цивільної справи порушення закону, називають:
 - а) підготовчі;
 - б) окремі;
 - в) заключні;
 - г) протокольні.
5. Ухвали, що завершують розгляд цивільної справи, називають:
 - а) підготовчі;
 - б) окремі;
 - в) заключні;
 - г) протокольні.
6. Ухвали, в яких вирішуються питання підготовки до розгляду цивільної справи, називають:
 - а) підготовчі;
 - б) окремі;
 - в) заключні;
 - г) протокольні.
7. Ухвали, які виносяться судом при колегіальному розгляді цивільної справи з питань руху чи закінчення справи без винесення рішення, називають:
 - а) одноособові;
 - б) колегіальні;
 - в) протокольні;
 - г) заключні.
8. Ухвали, які виносяться суддею одноособово, головним чином з питань руху цивільної справи, називають:
 - а) одноособові;
 - б) колегіальні;
 - в) протокольні;
 - г) заключні.

II рівень

9. Позовна заява підписується:
 - а) тільки позивачем;
 - б) нотаріусом;
 - в) позивачем або представником позивача;
 - г) суддею.
10. Цивільний процесуальний кодекс України передбачає можливість подання позовної заяви особами, які діють на захист прав, свобод та інтересів іншої особи, до яких належать:
 - а) уповноважений Верховної Ради з прав людини;
 - б) прокурор;
 - в) фізичні та юридичні особи;
 - г) усі відповіді є правильними.
11. Згідно ЦПК України в апеляційній скарзі зазначаються (вказати неправильну відповідь):
 - а) найменування суду, до якого подається скарга;
 - б) рішення або ухвала, що оскаржуються;
 - в) в чому полягає неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права;
 - г) нові обставини, що підлягають встановленню.
12. Згідно ЦПК України в касаційній скарзі зазначаються (вказати неправильну відповідь):
 - а) найменування суду, до якого подається скарга;
 - б) рішення або ухвала, що оскаржуються;
 - в) в чому полягає неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права;
 - г) нові обставини, що підлягають встановленню.

13. До цивільних процесуальних актів-документів в касаційному провадженні належать (вказати неправильну відповідь):
- а) *апеляційна скарга;*
 - б) заява про приєднання до касаційної скарги співучасників;
 - в) ухвала про залишення касаційної скарги без руху;
 - г) ухвала про скасування судових рішень і закриття провадження по справі або залишення заяви без розгляду.
14. До цивільних процесуальних актів-документів в апеляційному провадженні належать (вказати неправильну відповідь):
- а) ухвала про залишення апеляційної скарги без руху;
 - б) ухвала про поновлення строку на апеляційне оскарження;
 - в) рішення суду апеляційної інстанції;
 - г) *касаційна скарга.*
15. До судових рішень у процедурі відкриття цивільного провадження у справі належать (вказати неправильну відповідь):
- а) ухвала про відкриття провадження по справі;
 - б) ухвала про відмову у відкритті провадження по справі;
 - в) *ухвала про закриття провадження у справі;*
 - г) ухвала про залишення заяви без руху.
16. До судових рішень у стадії судового розгляду цивільної справи належать (вказати неправильну відповідь):
- а) ухвала про відкладення розгляду справи;
 - б) ухвала про закриття провадження у справі;
 - в) *ухвала про залишення заяви без руху;*
 - г) рішення з обґрунтуванням висновків суду.

III рівень

17. До правозахисних цивільних процесуальних актів-документів, структура яких вказує на те, що всі вони є волевиявленням осіб, які беруть участь у справі, і являють собою вимоги чи прохання, звернення до суду, належать:
- а) *позовні заяви;*
 - б) *заяви;*
 - в) постанови;
 - г) *заяви з окремих питань;*
 - д) ухвали.
18. Позовна заява повинна містити:
- а) *найменування суду, до якого подається заява;*
 - б) клопотання;
 - в) апеляційну скаргу;
 - г) *ім'я (найменування) позивача і відповідача;*
 - д) *зміст позовних вимог.*
19. Позовна заява повинна містити:
- а) *виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги;*
 - б) доручення;
 - в) *ціну позову щодо вимог майнового характеру;*
 - г) *зміст позовних вимог;*
 - д) довіреність.
20. У журналі судового засідання при розгляді справи у порядку цивільного судочинства зазначаються такі відомості:
- а) *рік, місяць, число і місце судового засідання;*
 - б) час подання позовної заяви;
 - в) *порядковий номер вчинення процесуальної дії;*

- г) назва процесуальної дії;
- д) виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги.

Тема 15. Техніка створення господарсько-процесуальних документів

I рівень

1. Визначення: «... – це формальна письмова домовленість сторін судового процесу, що укладається з метою врегулювання спору на основі взаємних поступок і стосується прав та обов'язків сторін та предмета позову» відповідає поняттю:
 - а) мирове рішення;
 - б) компроміс;
 - в) мировий договір;
 - г) *мирова угода*.
2. Господарські суди здійснюють правосуддя шляхом прийняття обов'язкових до виконання на всій території України:
 - а) рішень;
 - б) ухвал;
 - в) постанов;
 - г) *усі відповіді правильні*.
3. Господарські суди, які виступають в якості судів першої інстанції, приймають:
 - а) *рішення і ухвали*;
 - б) рішення і постанови;
 - в) постанови і ухвали;
 - г) рішення, постанови і ухвали.
4. Господарські суди апеляційної й касаційної інстанцій приймають:
 - а) рішення і постанови;
 - б) рішення і ухвали;
 - в) *постанови і ухвали*;
 - г) рішення, постанови і ухвали.
5. У випадках, коли спір сторін не вирішується по суті, господарський суд виносить:
 - а) *ухвалу*;
 - б) постанову;
 - в) рішення;
 - г) вирок.
6. Якщо при вирішенні господарського спору виявляється порушення законності або мають місце недоліки в діяльності підприємства, установи, організації, державного чи іншого органу, господарський суд виносить:
 - а) постанову;
 - б) рішення;
 - в) ухвалу;
 - г) *окрему ухвалу*.
7. Претензія при досудовому врегулюванні господарських спорів підписується:
 - а) *повноважною особою підприємства, організації або їх представником*;
 - б) нотаріусом;
 - в) суддею;
 - г) арбітром.
8. За наслідками перегляду апеляційної та касаційної інстанції господарський суд відповідної компетенції приймає:
 - а) *постанову*;
 - б) ухвалу;
 - в) вирок;
 - г) рішення.

II рівень

9. Підприємства та організації, чиї права і законні інтереси порушено, з метою безпосереднього врегулювання спору з порушником цих прав та інтересів:
- а) звертаються до нього з письмовою претензією;
 - б) звертаються до нього з позовом;
 - в) звертаються до нього або з претензією або з позовом;
 - г) немає правильної відповіді.
10. Частина судового рішення, у якій зазначаються найменування господарського суду, номер справи, дата прийняття рішення, найменування сторін, ціна позову, прізвища судді (суддів), представників сторін, прокурора та інших осіб, які брали участь у засіданні, – це:
- а) вступна частина судового рішення;
 - б) описова частина судового рішення;
 - в) мотивувальна частина судового рішення;
 - г) резолютивна частина судового рішення.
11. Частина судового рішення, яка містить стислий виклад вимог позивача, відзив на позовну заяву, пояснення і клопотання сторін та їх представників, інших учасників господарського процесу, опис дій, виконаних господарським судом, – це:
- а) вступна частина судового рішення;
 - б) описова частина судового рішення;
 - в) мотивувальна частина судового рішення;
 - г) резолютивна частина судового рішення.
12. Частина судового рішення, у якій вказуються обставини справи, встановлені господарським судом; причини виникнення спору; докази, на підставі яких прийнято рішення; зміст письмової угоди сторін, якщо її досягнуто; доводи, за якими господарський суд відхилив клопотання і докази сторін, – це:
- а) вступна частина судового рішення;
 - б) описова частина судового рішення;
 - в) мотивувальна частина судового рішення;
 - г) резолютивна частина судового рішення.
13. Частина судового рішення, яка містить висновок про задоволення позову або про відмову в позові повністю чи частково по кожній із заявлених вимог, – це:
- а) вступна частина судового рішення;
 - б) описова частина судового рішення;
 - в) мотивувальна частина судового рішення;
 - г) резолютивна частина судового рішення.
14. Рішення господарського суду складається із таких частин:
- а) вступна, описова, мотивувальна, резолютивна;
 - б) вступна, описова, резолютивна;
 - в) вступна, мотивувальна, заключна;
 - г) вступна, описова, резолютивна, заключна.
15. Ухвала господарського суду складається із таких частин:
- а) вступна, описова, резолютивна;
 - б) вступна, мотивувальна, заключна;
 - в) вступна, описова, резолютивна, заключна;
 - г) вступна, описова, мотивувальна, резолютивна.
16. Позовна заява до господарського суду містить такі складові (вказати неправильну відповідь):
- а) найменування адміністративного суду;
 - б) зміст позовних вимог;
 - в) законодавство, на підставі якого подається позов;
 - г) виклад обставин, на яких ґрунтуються позовні вимоги.

17. У претензії зазначаються:
- а) повне найменування і поштові реквізити заявника претензії та підприємства, організації, яким претензія пред'являється;
 - б) позовні вимоги;
 - в) дата подання і номер претензії;
 - г) обставини, на підставі яких подано претензію;
 - д) умови мирової угоди.
18. Позовна заява, яка подається до господарського суду, може підписуватись:
- а) повноважною посадовою особою позивача або його представником;
 - б) нотаріусом;
 - в) арбітражним керуючим;
 - г) прокурором чи його заступником;
 - д) громадянином – суб'єктом підприємницької діяльності або його представником.
19. Позовна заява до господарського суду містить такі складові:
- а) найменування адміністративного суду;
 - б) зміст позовних вимог;
 - в) виклад обставин, на яких ґрунтуються позовні вимоги;
 - г) зміст претензії;
 - д) документи, що підтверджують за громадянином статус суб'єкта підприємницької діяльності.
20. Ухвала господарського суду містить такі складові:
- а) найменування господарського суду;
 - б) мирова угода;
 - в) стислий виклад суті спору або зміст питання, з якого виноситься ухвала;
 - г) мотиви винесення ухвали з посиланням на законодавство;
 - д) претензія.

Тема 16. Юридична техніка процесуальних актів кримінального судочинства

I рівень

1. Визначення: «... – рішення суду першої інстанції або суду апеляційної інстанції, постановлене в судовому засіданні з питання про винність або невинуватість підсудної особи та про призначення або непризначення покарання» відповідає поняттю:
- а) вирок;
 - б) скарга;
 - в) апеляція;
 - г) касація.
2. Процесуальний документ, в якому викладається, мотивується та формулюється рішення або розпорядження слідчого чи прокурора, прийняте в процесі кримінального провадження у справі, – це:
- а) постанова;
 - б) ухвала;
 - в) вирок;
 - г) скарга.
3. Підсумковий кримінально-процесуальний документ досудового слідства, в якому викладаються і мотивуються висновки слідчого у справі в цілому, розкривається сутність та зміст обвинувачення, а також уся сукупність обвинувачувальних та виправдувальних, пом'якшуючих та обтяжуючих провини доказів, – це:
- а) вирок;
 - б) ухвала;
 - в) обвинувальний акт;
 - г) клопотання.

4. Кримінально-процесуальний документ, який закріплює та засвідчує хід і результати слідчих та інших процесуальних дій, – це:
 - а) постанова;
 - б) *протокол*;
 - в) ухвала;
 - г) рішення.
5. Визначення: «... – це спосіб викладення документа за допомогою сполучення штампів, що включають постійну типову інформацію, характерну для визначеного роду документів і текстових пробілів, що підлягають заповненню змінною інформацією, обумовленою конкретною ситуацією в зв'язку з якою складається документ» відповідає поняттю:
 - а) штамп;
 - б) *трафарет*;
 - в) стандарт;
 - г) макет.
6. Рішення прокурора про продовження строку досудового розслідування або про відмову в такому продовженні приймається у формі:
 - а) клопотання;
 - б) *постанови*;
 - в) протоколу;
 - г) рішення.
7. Судове рішення у кримінальному провадженні, у якому суд вирішує обвинувачення по суті, викладається у формі:
 - а) постанови;
 - б) ухвали;
 - в) *вироку*;
 - г) обвинувального акту.
8. Судове рішення у кримінальному провадженні, у якому суд вирішує інші питання, окрім обвинувачення по суті, викладається у формі:
 - а) постанови;
 - б) ухвали;
 - в) *вироку*;
 - г) обвинувального акту.

II рівень

9. Журнал судового засідання ведеться та підписується:
 - а) суддею;
 - б) прокурором;
 - в) *секретарем судового засідання*;
 - г) головою суду.
10. Визначення: «... – це письмовий документ, складений на підставі кримінально-процесуального закону вповноваженим на це суб'єктом у зв'язку зі здійсненням будь-яких процесуальних актів (виконання процесуальних дій або прийняття рішень), в якому засобами писемного мовлення зафіксована інформація про хід і результати діяльності учасників кримінального процесу» відповідає поняттю:
 - а) процесуальна форма;
 - б) судове рішення;
 - в) постанова;
 - г) *кримінально-процесуальний документ*.
11. Судове рішення у кримінальному провадженні приймається у формі:
 - а) *ухвали або вироку*;
 - б) постанови або вироку;
 - в) ухвали або постанови;

- г) немає правильної відповіді.
12. Стереотипні тексти процесуальних документів, на основі яких швидко можуть складатися нові документи за аналогією, – це:
- а) загальні тексти (зразки);
 - б) *типові тексти (зразки);*
 - в) стандартні тексти (зразки);
 - г) немає правильної відповіді.
13. Кримінально-процесуальний документ, який ведеться у всіх випадках судового провадження, яке здійснюється судом або слідчим суддею, та поряд з технічним документуванням є засобом письмового документального фіксування ходу і результатів судового розгляду, – це:
- а) рішення суду;
 - б) постанова;
 - в) *журнал судового засідання;*
 - г) зошит судового засідання.
14. Процесуальні дії під час кримінального провадження можуть фіксуватися у таких формах:
- а) протокол;
 - б) носій інформації, на якому процесуальна дія зафіксована за допомогою технічних засобів;
 - в) журнал судового засідання;
 - г) *усі відповіді є правильними.*
15. Процесуальне рішення, яким прокурор висуває обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення і яким завершується досудове розслідування, – це:
- а) *обвинувальний акт;*
 - б) протест прокурора;
 - в) вирок;
 - г) ухвала.
16. Виправлення в судовому рішенні мають бути засвідчені підписами:
- а) голови суду;
 - б) секретаря судового засідання;
 - в) голови суду та секретаря судового засідання;
 - г) *суддів того складу суду, який його ухвалив.*

III рівень

17. Юридичні документи, в яких відображаються процесуальні рішення, традиційно мають типову структуру, яка включає такі складові елементи:
- а) *вступна частина;*
 - б) *описово-мотивувальна частина;*
 - в) перехідна частина;
 - г) *резолютивна частина;*
 - д) прикінцева частина.
18. Постанова слідчого, прокурора складається з:
- а) *вступної частини;*
 - б) *мотивувальної частини;*
 - в) описової частини;
 - г) *резолютивної частини;*
 - д) загальної частини.
19. Вирок суду складається з:
- а) *вступної частини;*
 - б) *мотивувальної частини;*
 - в) описової частини;
 - г) *резолютивної частини;*

- д) загальної частини.
20. Формами фіксування кримінального провадження є
- а) *протокол*;
 - б) зошит судового засідання;
 - в) *носії інформації, на якому процесуальна дія зафіксована за допомогою технічних засобів*;
 - г) *журнал судового засідання*;
 - д) усі відповіді є правильними.

Тема 17. Юридична техніка процесуальних актів конституційного судочинства

І рівень

1. Визначення: «... – це письмове клопотання до Конституційного Суду України про необхідність офіційного тлумачення Конституції та законів України з метою забезпечення реалізації чи захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також прав юридичної особи» відповідає поняттю:
- а) конституційне подання;
 - б) *конституційне звернення*;
 - в) прохання;
 - г) заява.
2. Визначення: «... – це письмове клопотання до Конституційного Суду України про визнання правового акта (його окремих положень) неконституційним, про визначення відповідності проекту закону про внесення змін до Конституції України вимогам Конституції України, конституційності міжнародного договору або про необхідність офіційного тлумачення Конституції України та законів України» відповідає поняттю:
- а) *конституційне подання*;
 - б) конституційне звернення;
 - в) прохання;
 - г) заява.
3. Конституційне подання, документи та інші матеріали до нього подаються:
- а) у одному примірнику;
 - б) у двох примірниках;
 - в) *у трьох примірниках*;
 - г) немає правильної відповіді.
4. Конституційне звернення, документи та інші матеріали до нього подаються:
- а) у одному примірнику;
 - б) у двох примірниках;
 - в) *у трьох примірниках*;
 - г) немає правильної відповіді.
5. Суб'єктами права на конституційне звернення щодо офіційного тлумачення Конституції та Законів України є:
- а) громадяни України;
 - б) іноземці та особи без громадянства;
 - в) юридичні особи;
 - г) *усі відповіді є правильними*.
6. Громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи є суб'єктами:
- а) *конституційного звернення*;
 - б) конституційного подання;
 - в) конституційного звернення та конституційного подання;
 - г) немає правильної відповіді.
7. Конституційне звернення повинно відповідати вимогам, встановленим:
- а) Законом України «Про судоустрій і статус суддів»;
 - б) *Законом України «Про Конституційний Суд України»*;

- в) Законом України «Про звернення громадян»;
 - г) Кодексом адміністративного судочинства.
8. Конституційне звернення суб'єкт, права якого порушено, вносить:
- а) *лише за своїм підписом;*
 - б) за своїм підписом або підписом представника;
 - в) за підписом представника;
 - г) немає правильної відповіді.

II рівень

9. Конституційне звернення повинно відповідати таким вимогам:
- а) щодо змісту конституційного звернення;
 - б) щодо підстави конституційного звернення;
 - в) щодо форми конституційного звернення;
 - г) *усі відповіді є правильними.*
10. Формами звернення до Конституційного Суду України є:
- а) *конституційне подання та конституційне звернення;*
 - б) клопотання та конституційне звернення;
 - в) заява та конституційне подання;
 - г) скарга та конституційне звернення.
11. Єдиною підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України є:
- а) вирішення питання відповідності Конституції України (конституційності) законів;
 - б) вимога перевірити на відповідність Конституції України відомчі правові акти;
 - в) вимога перевірити на відповідність Конституції України правові акти індивідуального значення;
 - г) *наявність неоднозначного застосування положень Конституції або законів України судами загальної юрисдикції, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.*
12. Конституційне звернення надсилається до Конституційного Суду України:
- а) тільки як поштова кореспонденція;
 - б) тільки у вигляді подання безпосередньо до Секретаріату Суду;
 - в) *як поштова кореспонденція або подається безпосередньо до Секретаріату Суду;*
 - г) немає правильної відповіді.
13. У випадку відмови у прийнятті конституційного звернення особа має право звернутися до Конституційного Суду України:
- а) з апеляційною скаргою;
 - б) з касаційною скаргою;
 - в) з протестом;
 - г) *зі скаргою непогодження з повідомленням щодо неприйняття конституційного звернення.*
14. У конституційному зверненні обов'язково зазначаються:
- а) прізвище, ім'я, по-батькові громадянина, його домашня адреса, або повна назва та місцезнаходження юридичної особи;
 - б) відомості про представника за законом або уповноваженого за дорученням;
 - в) обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції та/або законів України;
 - г) *усі відповіді є правильними.*
15. У конституційному зверненні обов'язково зазначаються (вказати неправильну відповідь):
- а) прізвище, ім'я, по-батькові громадянина, його домашня адреса, або повна назва та місцезнаходження юридичної особи;
 - б) відомості про представника за законом або уповноваженого за дорученням;

- в) зміст позовних вимог;
 - г) статті (окремі положення) Конституції та/або законів України, тлумачення яких має дати Конституційний Суд України.
16. У конституційному зверненні обов'язково зазначаються (вказати неправильну відповідь):
- а) прізвище, ім'я, по-батькові громадянина, його домашня адреса, або повна назва та місцезнаходження юридичної особи;
 - б) відомості про представника за законом або уповноваженого за дорученням;
 - в) повний текст Конституції та/або законів України, тлумачення яких має дати Конституційний Суд України;
 - г) обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції та/або законів України.

III рівень

17. Суб'єктами права на конституційне звернення щодо офіційного тлумачення Конституції та Законів України є:
- а) громадяни України;
 - б) інші особи за дорученням суб'єктів, чий права порушені.
 - в) іноземці та особи без громадянства;
 - г) юридичні особи;
 - д) усі відповіді є правильними.
18. Суб'єкт права на конституційне звернення може доручити уповноваженому представнику представляти свої інтереси в конституційному провадженні на підставі такого документу:
- а) довіреності;
 - б) доручення;
 - в) договору про надання правової допомоги;
 - г) усі відповіді є правильними.
19. У конституційному зверненні обов'язково зазначаються:
- а) прізвище, ім'я, по-батькові громадянина, його домашня адреса, або повна назва та місцезнаходження юридичної особи;
 - б) відомості про представника за законом або уповноваженого за дорученням;
 - в) зміст позовних вимог;
 - г) статті (окремі положення) Конституції та/або законів України, тлумачення яких має дати Конституційний Суд України;
 - д) усі відповіді є правильними.
20. У конституційному зверненні обов'язково зазначаються:
- а) прізвище, ім'я, по-батькові громадянина, його домашня адреса, або повна назва та місцезнаходження юридичної особи;
 - б) ціна позову щодо вимог майнового характеру;
 - в) обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції та/або законів України.
 - г) дані щодо інших документів і матеріалів, на які посилаються суб'єкти права на конституційне звернення;
 - д) повний текст законів України, тлумачення яких має дати Конституційний Суд України.

Тема 18. Техніка створення звернення до Європейського суду з прав людини

I рівень

1. Для реалізації права на звернення до Європейського суду з прав людини заявник повинен заповнити:
- а) клопотання;
 - б) заявку;
 - в) формуляр індивідуальної заяви;

- г) немає правильної відповіді.
2. Європейський суд з прав людини приймає заяви:
- а) за телефоном;
 - б) електронною поштою;
 - в) *звичайною поштою*;
 - г) тільки шляхом особистого подання до Суду.
3. Особа може звертатися до Європейського суду з прав людини:
- а) англійською мовою;
 - б) французькою мовою;
 - в) офіційною мовою однієї з держав, що ратифікували Європейську конвенцію з прав людини;
 - г) *усі відповіді правильні*.
4. Якщо заява до Європейського суду з прав людини підписана представником заявника, до неї повинна додаватися:
- а) *довіреність, підписана заявником та його представником*;
 - б) довіреність, підписана тільки заявником;
 - в) довіреність, підписана тільки представником;
 - г) додатковий договір між заявником а представником.
5. Довіреність представника заявника до Європейського Суду з прав людини:
- а) повинна посвідчуватися нотаріально;
 - б) *не повинна нотаріально посвідчуватися*;
 - в) або посвідчується нотаріально, або ні за вибором заявника;
 - г) немає правильної відповіді.
6. Місцем розташування Європейського Суду з прав людини є:
- а) Нью-Йорк;
 - б) Женева;
 - в) *Страсбург*;
 - г) Берлін.
7. Визначення: «... – це міжнародний орган, який за умов, визначених Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод, може розглядати заяви, подані особами, які скаржаться на порушення своїх прав» відповідає поняттю:
- а) Міжнародний кримінальний суд;
 - б) *Європейський суд з прав людини*;
 - в) Міжнародний суд ООН;
 - г) Міжнародний арбітраж.
8. Європейський суд з прав людини створений:
- а) у 1945 р.;
 - б) *у 1959 р.*;
 - в) у 1963 р.;
 - г) у 1989 р.

II рівень

9. Європейський Суд з прав людини приймає заяви до розгляду лише після використання усіх внутрішніх засобів правового захисту:
- а) протягом 1 місяця з дати винесення остаточного рішення судом чи органом влади;
 - б) *протягом 6 місяців з дати винесення остаточного рішення судом чи органом влади*;
 - в) протягом 8 місяців з дати винесення остаточного рішення судом чи органом влади;
 - г) незалежно від часу винесення остаточного рішення судом чи органом влади.
10. Заявник до Європейського Суду з прав людини повинен:
- а) додати до заяви оригінали усіх судових вироків та інших рішень у справі;
 - б) *додати до заяви копії усіх судових вироків та інших рішень у справі*;

- в) додати до заяви оригінали або копії усіх судових вироків та інших рішень у справі за вибором заявника;
- г) до заповненого належним чином формуляру індивідуальної заяви ніякі додаткові документи не додаються.
11. У заяві до Європейського Суду з прав людини:
- а) *зазначається, чи подавав заявник раніше скарги, які є предметом розгляду, до будь-яких інших міжнародних інстанцій;*
 - б) подання таких відомостей не передбачається;
 - в) подання таких відомостей здійснюється лише за бажанням заявника;
 - г) зазначаються лише використані внутрішні засоби захисту.
12. Європейський Суд з прав людини може розглядати заяви, подані особами, які скаржаться на порушення прав, викладених:
- а) у Європейській соціальній хартії;
 - б) у Декларації прав людини і громадянина;
 - в) *у Європейській конвенції з прав людини та у чотирьох протоколах до неї;*
 - г) у будь-якому законі.
13. Європейський Суд з прав людини може розглядати заяви, подані особами, які скаржаться на порушення прав, викладених:
- а) у Європейській соціальній хартії;
 - б) у Хартії основних прав ЄС;
 - в) *у Європейській конвенції з прав людини та у чотирьох протоколах до неї;*
 - г) у Загальній декларації прав людини.
14. Європейська конвенція з прав людини та Протоколи до неї захищають такі права:
- а) право на життя;
 - б) право на повагу до приватного і сімейного життя;
 - в) право на ефективний засіб правового захисту;
 - г) *усі відповіді є правильними.*
15. Заповнений формуляр до Європейського Суду з прав людини повинен містити такі дані (вказати неправильну відповідь):
- а) відомості про використані заявником засоби захисту;
 - б) копії усіх рішень, прийнятих у справі заявника усіма відповідними державними органами;
 - в) *оригінали усіх рішень, прийнятих у справі заявника усіма відповідними державними органами;*
 - г) підпис заявника або представника.
16. Заповнений формуляр до Європейського Суду з прав людини повинен містити такі дані (вказати неправильну відповідь):
- а) *зазначення прав, викладених у Європейській соціальній хартії, які були порушені;*
 - б) коротке викладення фактичних обставин та скарг заявника;
 - в) відомості про використані заявником засоби захисту;
 - г) підпис заявника або представника.

III рівень

17. Європейський Суд з прав людини розглядає заяви зі скаргами на факти, за які несе відповідальність:
- а) недержавні організації країни, яка ратифікувала Європейську конвенцію з прав людини;
 - б) *орган законодавчої влади держави, яка ратифікувала Європейську конвенцію з прав людини;*
 - в) *орган виконавчої влади держави, яка ратифікувала Європейську конвенцію з прав людини;*

- г) орган судової влади держави, яка ратифікувала Європейську конвенцію з прав людини;
- д) орган законодавчої, виконавчої чи судової влади будь-якої держави.
18. Заповнений формуляр до Європейського Суду з прав людини повинен містити такі дані:
- а) коротке викладення фактичних обставин та скарг заявника;
 - б) зазначення прав, викладених у Європейській соціальній хартії, які були порушені;
 - в) зазначення прав, викладених у Європейській конвенції з прав людини, які були порушені;
 - г) зазначення прав, викладених у Хартії основних прав ЄС, які були порушені;
 - д) відомості про використані заявником засоби захисту.
19. Заповнений формуляр до Європейського Суду з прав людини повинен містити такі дані:
- а) ціну позову майнового характеру;
 - б) відомості про використані заявником засоби захисту;
 - в) копії усіх рішень, прийнятих у справі заявника усіма відповідними державними органами;
 - г) оригінали усіх рішень, прийнятих у справі заявника усіма відповідними державними органами;
 - д) підпис заявника або представника.
20. Заповнений формуляр до Європейського Суду з прав людини повинен містити такі дані:
- а) оригінали усіх рішень, прийнятих у справі заявника усіма відповідними державними органами;
 - б) зазначення прав, викладених у Європейській соціальній хартії, які були порушені;
 - в) коротке викладення фактичних обставин та скарг заявника;
 - г) відомості про використані заявником засоби захисту;
 - д) підпис заявника або представника.